

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5821201086
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5821201086.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v spore žalobcu: K. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX, právne zastúpeného JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, s miestom výkonu advokácie Aleja slobody 1890/50, Dolný Kubín, IČO: 37 981 765, proti žalovanej: I. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX, právne zastúpenej Mgr. Igorom Paliderom, advokátom, s miestom výkonu advokácie Klinec II 215/29, Zubrohlava, IČO: 37 801 635, v konaní o nahradenie prejavu vôle, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 13C/35/2021-86 zo dňa 15. decembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanej sa proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutý rozsudok Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvej inštancie“) žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že súd prvej inštancie mal v spore preukázané, že žalobca a žalovaná sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX a XXXX v k.ú. O., pričom žalovaná sa stala ich podielovou spoluvlastníčkou, okrem iného, aj na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 20.06.2018 s I. J., I. J. a K. N., t. j. s osobami, ktoré boli pred uzatvorením kúpnej zmluvy rovnako podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností. V konaní nebolo sporné, že uzatvorením kúpnej zmluvy došlo k porušeniu predkupného práva žalobcu, nakoľko tomuto neboli pred jej uzatvorením ponúknuté spoluvlastnícke podiely na kúpu. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že spoluvlastník, ktorý je oprávnený z predkupného práva, má pri porušení povinnosti zo strany spoluvlastníka, ktorý je povinný z predkupného práva na výber, či: a) sa bude žalobou domáhať vyslovenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu zo spoluvlastníka na tretiu osobu (§ 40a Občianskeho zákonníka); jeho žaloba musí v takom prípade smerovať voči všetkým účastníkom zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu, pri ktorej bolo porušené jeho predkupné právo, lebo tí sú pasívne legitimovaní, b) domáhať sa voči nadobúdateľovi (tretej osobe ako singulárnemu právnenému nástupcovi pôvodného podielového spoluvlastníka), aby mu nadobudnutý spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od pôvodného podielového spoluvlastníka; ak nadobúdateľ jeho výzve nevyhoví, má oprávnený spoluvlastník právo domáhať sa na súde žalobou voči nadobúdateľovi, aby bol nahradený prejav vôle nadobúdateľa; žalobe vyhovujúce rozhodnutie súdu nahradí v tomto prípade chýbajúci zmluvný prejav nadobúdateľa (§ 229 CSP), alebo c) uspokojí sa s tým, že mu zostáva predkupné právo, avšak už voči nadobúdateľovi, pričom zákon v uvedených ustanoveniach ponecháva oprávnenému spoluvlastníkovi voľbu či vôbec, prípadne ktoré z týchto riešení si zvolí (v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/173/2010).

Súčasne uviedol, že žalobca si z možností, ktoré mal na ochranu svojho spoluvlastníckeho práva, prvotne zvolil dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, a to podaniami zo dňa 03.03.2021 adresovanými všetkým účastníkom kúpnej zmluvy, ktorí predmetné podania prevzali zhodne dňa 04.06.2021. Konštatoval, že žalovaná v konaní namietala nesprávne zvolený postup žalobcu na uplatnenie jeho práva, nakoľko žalobca sa jednak domohol relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy a jednak žiadal aj nahradenie prejavu vôle, keď žalovaná mala za to, že sa jedná o nároky, ktoré sa vzájomne vylučujú, a preto sa žalobca nemôže účinne žalobou domáhať nahradenia prejavu vôle. Vo vzťahu k nárokom, ktoré má podielový spoluvlastník, podielové spoluvlastníctvo ktorého bolo porušené, súd prvej inštancie konštatoval, že sa jedná o nároky vyplývajúce zo všeobecných ustanovení o vecnom predkupnom práve v zmysle § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka a zvláštne nároky vyplývajúce z § 40a Občianskeho zákonníka v spojení s § 140 Občianskeho zákonníka, pričom ide o nároky, ktoré sa navzájom vylučujú, keď oprávnený sa nemôže zároveň domáhať všetkých alebo dvoch nárokov a nemôže tak urobiť ani postupne, teda najskôr sa domáhať relatívnej neplatnosti právneho úkonu a potom sa domáhať nahradenia prejavu vôle. Pokiaľ sa potom žalobca účinne dovolal relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy podaniami zo dňa 03.03.2021, čo malo za následok jej neplatnosť od počiatku, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca sa už nemohol účinne domáhať, aby mu žalovaná predala sporné podiely na nehnuteľnostiach, nakoľko táto ju ako nadobúdateľ platne nenadobudla (v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/46/2021 zo dňa 16.06.2021), ako aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 131/2018 zo dňa 18.04.2018, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že „pokiaľ sa sťažovatelia ako oprávnení spoluvlastníci pri porušení predkupného práva nedovoľovali neplatnosti právneho úkonu podľa § 40a Občianskeho zákonníka a domáhali sa „len“ nadobudnutia prevedeného spoluvlastníckeho podielu podľa § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ide o situáciu, keď platnosť zmlúv a jej právne účinky zostávajú zachované, čo samo o sebe zakladá jednak právnu možnosť odstúpenia od takejto zmluvy a jednak možnosť uplatňovať zostávajúce nároky plynúce z porušenia predkupného práva, vrátane oprávnenia domáhať sa nadobudnutia (odkúpenia) spoluvlastníckeho podielu za rovnakých podmienok, za akých došlo k jeho prevodu. Zrušením (ukončením) zmluvy v dôsledku odstúpenia (obdobne i dovolaním sa jej neplatnosti) ide o stav, keď zaniká efektívna možnosť dovolávať sa práva na kúpu spoluvlastníckeho podielu podľa § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka z porušenia zákonného predkupného práva v zmysle § 140 Občianskeho zákonníka. Odstúpenie od zmluvy je totiž jedným z právnych nástrojov na dosiahnutie zrušenia zmluvy. Využitím práva odstúpiť od zmluvy dochádza k zániku záväzkov zo zmluvy a k naplneniu jednej z výnimiek zásady pacta sunt servanda“. V tejto súvislosti poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/28/2009 zo dňa 26.05.2010. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s názorom žalobcu, že do podania žaloby môže v rámci 3-ročnej subjektívnej lehoty meniť ním uplatnené nároky vyplývajúce z porušenia predkupného práva, a že až samotná žaloba vylučuje možnosť kumulatívne uplatňovať relatívnu neplatnosť kúpnej zmluvy a nahradenie prejavu vôle, nakoľko by to popieralo samotný inštitút relatívnej neplatnosti, keďže dovolaním sa relatívnej neplatnosti sa právny úkon stáva absolútne neplatným od počiatku, a to bez ohľadu na to, či sa ho oprávnená osoba dovolala v súdnom alebo mimosúdnom konaní. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca sa účinne dovolal relatívnej neplatnosti už dňa 07.01.2019 v konaní vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 3C/15/2018, predmetom ktorého je vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 20.06.2018, z dôvodu čoho nebolo možné prisvedčiť tvrdeniam právneho zástupcu žalobcu, že žalobca bol v časovej núdzi, nakoľko sa subjektívna doba, v ktorej mohol namietat relatívnu neplatnosť blížila ku koncu. Na základe uvedeného súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca si dovolaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu zvolil možnosť nápravy protizákonného postupu spoluvlastníkov pri uzatváraní kúpnej zmluvy a daný právny úkon sa po dovolaní relatívnej neplatnosti žalobcom stal neplatný, z čoho vyplýva, že žalovaná platne nenadobudla podiely v sporných nehnuteľnostiach do svojho vlastníctva, a preto nie je už možné nahradiť prejav jej vôle tak, ako sa domáhal žalobca podanou žalobou. Pokiaľ žalobca navrhoval v konaní vykonať dôkaz predložením kúpnej zmluvy, ktorá bola žalobcovi poskytnutá z katastra nehnuteľností a predloženie príslušnej judikatúry, súd prvej inštancie nepovažoval vykonanie takéhoto dokazovania v konaní za potrebné, keď pokiaľ ide o predloženie kúpnej zmluvy, tak kópia predmetnej zmluvy bola priložená aj k samotnej žalobe a čo sa týka judikatúry súdov, právny zástupca žalobcu mal podľa názoru súdu prvej inštancie dostatok času na to, aby túto súdu predložil, keďže žalovaná už vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu namietala skutočnosť, že žalobca nemôže súčasne uplatňovať viaceré nároky. Pokiaľ žalobca poukazoval na závery vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/122/2009 zo dňa 22.09.2010, súd prvej inštancie uzavrel, že v uvedenom rozhodnutí sa najvyšší súd nezaoberal tým, či možno do podania žaloby v rámci subjektívnej lehoty kumulovať viaceré nároky tak, ako to

dôvodil žalobca a práve naopak, najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že je správny názor odvolacieho súdu, že v prípade porušenia predkupného práva jedným z podielových spoluvlastníkov a účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti druhým (viacerými) spoluvlastníkmi, nemôže druhý (ostatní) spoluvlastníci svoje predkupné právo realizovať tak, že súd rozsudkom nahradí prejav vôle toho, ktorý predkupné právo porušil, že ako predávajúci predáva nehnuteľnosti druhému (viacerým) spoluvlastníkom, ktorých predkupné právo bolo porušené. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako strane, ktorá mala v spore plný úspech priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, ako aj z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, t.j. z odvolacích dôvodov prezumovaných § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobca sa nestotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého, ak sa podielový spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, pred podaním žaloby na súd dovoľá relatívnej neplatnosti, nemôže účinne podať žalobu o nahradenie prejavu vôle, a to ani v tom prípade, ak nemá v čase dovolania sa relatívnej neplatnosti z objektívnych dôvodov k dispozícii úplnú kópiu kúpnej zmluvy, ktorej realizáciou došlo k predkupnému právu. Podľa názoru žalobcu pre uvedený záver nemožno, vo väzbe na aktuálnu zákonnú úpravu, obsah žalobného návrhu a ustálenú súdnu prax všeobecných súdov v obdobných veciach, nájsť žiaden základ a opodstatnenie. Podľa žalobcu došlo napadnutým rozsudkom (nesprávnou aplikáciou ust. § 140 Občianskeho zákonníka vo väzbe na zistený skutkový stav) k porušeniu základného práva žalobcu v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru a odopretiu spravodlivosti tzv. denegatio iustitiae, pretože vydaním napadnutého rozsudku súd prvej inštancie v rozpore s jeho povinnosťou poskytnúť právnu ochranu podielovému spoluvlastníkovi, ktorého predkupné právo bolo porušené, bez zákonného podkladu rozhodol o zamietnutí žaloby. Žalobca poukázal na to, že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu dochádza vtedy, ak je komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a súd odmieta konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (I. ÚS 35/98) v súlade so zákonom. Ďalej poukázal na čl. 46 ods. 1 Ústavy, podľa ktorého každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Taktiež poukázal na čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Konštatoval, že obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Poukázal na to, že právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Taktiež poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorých vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06). Uvedené princípy boli podľa názoru žalobcu zo strany súdu prvej inštancie porušené, čo spôsobilo nezákonnosť napadnutého výroku rozsudku. Žalobca súčasne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/122/2009 z 22. septembra 2010, týkajúci sa oprávnení spoluvlastníka vyplývajúcich z porušenia predkupného práva zo strany druhého/ostatných spoluvlastníkov. Žalobca má za to, že voľba medzi jednotlivými spôsobmi domáhania sa ochrany pred porušením predkupného práva je výlučne na žalobcovi a minimálne do momentu podania žaloby mal možnosť meniť tieto zákonom stanovené spôsoby ochrany. Má za to, že rozhodnutia všeobecných súdov, na ktoré súd prvej inštancie v zhode so žalovaným odkázal, nie sú aplikovateľné na prejedávaný prípad z dôvodu rozdielného skutkového stavu, nakoľko v rozhodnutiach, na ktoré poukázal súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, sa

žalujúca strana domáhala nahradenia prejavu vôle a neplatnosti súběžne, čo nie je zo zákona prípustné alebo podala návrh na pripustenie zmeny návrhu z pôvodnej žaloby o neplatnosť na nahradenie prejavu vôle po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby. V prejednávanom spore tomu tak nebolo. Podľa názoru žalobcu právny záver súdu prvej inštancie je arbitrárny a chýba mu akákoľvek právna logika, keď využitím argumentum ad absurdum (pokiaľ by právny záver súdu prvej inštancie bol správny), by potom ani v konaniach o nahradenie prejavu vôle, ani v konaniach o určenie neplatnosti zmluvy z dôvodu porušenia predkupného práva, nikdy nemohlo dôjsť k zmene žalobného návrhu z nahradenia prejavu vôle na neplatnosť a naopak. Uvedený záver by bol v rozpore s bežným postupom všeobecných súdov, ktoré takúto možnosť (pokiaľ k zmene žaloby dôjde v rámci plynutia subjektívnej trojročnej premlčacej doby) pripúšťajú (a nevedie to k zamietnutiu žaloby), pričom v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Okresného súdu Námestovo sp. zn. 3C/37/2008 zo dňa 28.03.2017, sp. zn. 2C/17/2008 zo dňa 09.11.2016, sp. zn. 5C/49/2008 zo dňa 11.10.2016. Podľa názoru žalobcu rovnako tak využitím argumentum ad absurdum by na zmenu zápisov v katastri nehnuteľností stačilo príslušnému Okresnému úradu, katastrálnemu odboru doručiť námietku relatívnej neplatnosti a preukázať doručenie. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie vydaním napadnutého rozsudku porušil takmer všetky zásady a princípy, na ktorých je postavený právny poriadok Slovenskej republiky, keď poukázal na to, že zo žiadneho zákonného ustanovenia Občianskeho zákonníka nevyplýva nemožnosť domáhať sa žalobou na príslušnom súde nahradenia prejavu vôle pri porušení predkupného práva po tom, ako podielový spoluvlastník v predsúdnom konaní namietol relatívnu neplatnosť kúpnej zmluvy, ale práve naopak, zákon tak v prípade neplatnosti, ako aj nahradenia prejavu vôle, priamo počíta s podaním žaloby na súd, pretože bez meritórneho rozhodnutia súdu sa nemení absolútne nič na právnom postavení tak žalobcu, podielového spoluvlastníka, ktorý porušil predkupné právo, a ani na postavení nadobúdateľa takéhoto spoluvlastníckeho podielu. Takýto stav je podľa názoru žalobcu celkom zrejme v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy § 140 Občianskeho zákonníka. Právo voľby je podľa názoru žalobcu potrebné vykonať žalobou na súde a jediným limitom v tomto smere je subjektívna premlčacia doba na uskutočnenie takejto voľby. Na základe námietky relatívnej neplatnosti, ktorá bola realizovaná mimosúdne, totiž nikdy nemôže dôjsť k obnoveniu pôvodných zápisov v katastri nehnuteľností, pričom k obnoveniu pôvodného zápisu môže dôjsť až na základe súdneho rozhodnutia. Uvedené platí v prejednávanom prípade o to viac, nakoľko sa žalovaná voči žalobcovi v konaní na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 3C/15/2018 domáha zrušenia podielového spoluvlastníctva a naopak tvrdí, že spoluvlastnícky podiel, ktorý tvorí predmet spornej kúpnej zmluvy nadobudla platne. V tejto súvislosti žalobca poukázal na § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého právo k nehnuteľnosti podľa § 1 ods. 1, ktoré vzniklo rozhodnutím súdu o neplatnosti právneho úkonu, sa do katastra nezapíše, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou. Uvedeným nesprávnym postupom súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu vybočil z medzí vytýčených čl. 2 ods. 2 Ústavy a čl. 2 ods. 2 Listiny a porušil tým právo žalovaného na spravodlivý proces a právo na súdnu ochranu (čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 36 ods. 1 Listiny).

2.1 Podľa názoru žalobcu napadnutý rozsudok predstavuje vo svojich dôsledkoch flagrantné porušenie zásady zákazu rozhodovania ultra petitem, keď žalobca sa s procesným postupom súdu prvej inštancie nemôže v žiadnom prípade stotožniť, nakoľko predmet sporu a jeho dôvody sú uvedené v žalobnom návrhu a (ne) dôvodnosť a splnenie hmotnoprávných podmienok na vyhovenie žaloby nemožno vyvodzovať z vyjadrení žalovaných, najmä z toho dôvodu, že to bola práve žalovaná, kto spôsobil relatívnu neplatnosť napadnutej kúpnej zmluvy. V tejto súvislosti poukázal na to, že relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. Žalobca zdôraznil, že on v žalobe netvrdil, že napadnutý právny úkon je neplatný, čo je zrejme z formulácie žalobného petitu, keď to, že právny úkon je neplatný v konaní tvrdila žalovaná, ktorá je však z takejto argumentácie vylúčená s prihliadnutím na § 40a Občianskeho zákonníka, nakoľko svojím konaním zavinila porušenie predkupného práva žalobcu. Podľa názoru žalobcu súd absolútne nedôvodne skúmal ako otázku predbežnú relatívnu neplatnosť spornej kúpnej zmluvy, aj keď jej neplatnosť žalobca v konaní netvrdil, a na námietku žalovanej o relatívnej neplatnosti spornej kúpnej zmluvy ani prihliadať nemal. Poukázal na čl. 3 ods. 2 základných zásad CSP a čl. 5 základných zásad CSP, keď súd prvej inštancie s poukazom na princípy uvedené v týchto zásadách založil odôvodnenie napadnutého rozsudku, ako aj zamietnutie návrhu na doplnenie dokazovania. Podľa názoru žalobcu neobstojí ani argumentácia súdu prvej inštancie uvedená v bode 24. napadnutého rozsudku o tom, že žalobca sa účinne dovolal relatívnej neplatnosti už dňa 07.01.2019 v konaní vedenom Okresnom súde Námestovo sp. zn. 3C/15/2018, predmetom ktorého je vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, tvoriacim predmet kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 20.06.2018, a že nemožno prisvedčiť tvrdeniam právneho zástupcu

žalobcu, že žalobca bol v časovej núdzi, nakoľko sa subjektívna doba, v ktorej mohol namietať relatívnu neplatnosť, blížila ku koncu. Podľa názoru žalobcu nemožno vôbec uvažovať o účinnom dovolaní sa neplatnosti spornej kúpnej zmluvy v konaní sp. zn. 3C/15/2018, okrem iného aj z dôvodu, že takýto úkon je potrebné uskutočniť voči všetkým účastníkom zmluvy. Žalobca v odvolaní súčasne poukázal na prax Okresného úradu Námestovo, katastrálneho odboru, podľa ktorej podielovému spoluvlastníkovi, ktorý sa domáha vydania kópie kúpnej zmluvy (ktorá je zapísaná v katastri ako nadobúdaci titul a o ktorej sa domnieva že ňou bolo porušené jeho predkupné právo), je vydaná iba kópia takejto zmluvy bez uvedenia rodných čísiel a bez údajov o výške kúpnej ceny, a tak tomu bolo aj v tomto prípade, keď pôvodne žalobcovi bola na jeho žiadosť sp. zn. K1-2364/18 zo dňa 07.12.2018 vydaná takáto neúplná kópia spornej kúpnej zmluvy. Uviedol, že až od 15.06.2021 nemal akúkoľvek vedomosť o úplnom obsahu spornej kúpnej zmluvy a o jej obsahu sa dozvedel až tesne pred podaním žaloby, a to z pripojeného spisu Okresného úradu Námestovo, katastrálneho odboru o čom svedčí zápisnica z pojednávania sp. zn. 3C/15/2018 zo dňa 03.06.2021 s prihliadnutím na dôvody odročenia pojednávania. Z uvedeného je potom zrejmé, že on sa dozvedel všetky relevantné podklady na to, aby mohol uskutočniť voľbu medzi jednotlivými spôsobmi uplatňovania ochrany jeho porušeného predkupného práva až 15.06.2021 a až od tohto dňa mal všetky relevantné podklady k tomu, aby vôbec mohol formulovať petiu žaloby o nahradenie prejavu vôle, nakoľko kúpna cena je totiž podstatnou náležitosťou kúpnej zmluvy a bez toho, aby žalobca poznal jej výšku, z objektívnych dôvodov nemohol podať žalobu o nahradenie prejavu vôle skôr. V tejto súvislosti poukázal na to, že mu nemôže byť na ťarchu zaužívaný a zrejme aj zákonom stanovený postup Okresného úradu Námestovo, katastrálneho odboru pri poskytovaní údajov z katastra (poskytovanie fotokópií scudzovacích právnych úkonov podielovému spoluvlastníkovi, ktorý nebol ich účastníkom), pre ktorý sa zákonnou cestou nemôže dopracovať k podkladom pre účinné podanie žaloby o nahradenie prejavu vôle. Pokiaľ by odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok, potom by podľa názoru žalobcu z § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 140 Občianskeho zákonníka pri porušení zákonného predkupného práva spravil obsoľtne a v reálnom živote prakticky nevyužiteľné zákonné ustanovenia, čo je v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy § 140 Občianskeho zákonníka.

2.2 Žalobca súčasne namietal porušenie princípu rovnosti zbraní, keď poukázal na to, že súd prvej inštancie vyhodnotil vykonané dokazovanie jednostranne v prospech žalovanej a v neprospech žalobcu a nevykonal zo strany žalobcu navrhované dokazovanie, keď v konaní nebolo sporné, že došlo k porušeniu predkupného práva, a že žalobca podal žalobu v rámci plynutia všeobecnej premlčacej doby.

2.3 Žalobca súčasne namietal porušenie princípu legitímnych očakávaní, keď postup orgánu verejnej moci musí byť predvídateľný (vzhľadom na právnu úpravu) a orgán nemôže v skutkovo podobných prípadoch rozhodovať rozdielne. Odôvodnené očakávania žalobca vzhliadol v samotnom postupe súdu prvej inštancie (in concreto, že súd s prihliadnutím na zákonnú úpravu podielového spoluvlastníctva a nárokov z porušenia predkupného práva návrhu vyhovie), ako aj v samotnom rozhodnutí (in concreto, že súd bude rešpektovať ustálenú rozhodovaciu prax tak Okresného súdu Námestovo, ako aj odvolacieho súdu a dovolacieho súdu SR a návrhu vyhovie z dôvodu nespornosti porušenia predkupného práva žalobcu). V intenciách uvedeného sa žalobcovi javí rozhodnutie súdu prvej inštancie ako prekvapivé. Tým, že súd prvej inštancie zamietol žalobu ako neprípustnú, naplnil zásadu „*summum ius summa saepe iniuria*“, keď takáto aplikácia práva nie je v súlade s myšlienkou materiálneho právneho štátu, v ktorom spravodlivosť musí byť vždy prítomná v procese, v ktorom sudca interpretuje a aplikuje právo. V konkrétnych súvislostiach preto logický výklad (ak by aj bol formálne správny) musí ustúpiť hodnotovému výkladu, ktorý umožní naplnenie príkazu pre sudcu rozhodovať v súlade s ekvitou, t.j. nachádzať čo najspravodlivejšie usporiadanie veci. Poukázal na to, že súd prvej inštancie tým, že zamietol žalobu ako neprípustnú, porušil princíp spravodlivosti, pretože jeho dôsledkom je skutočnosť, že žalovaná hoci porušila predkupné právo žalobcu, ostane zapísaná ako vlastníčka predmetu spornej kúpnej zmluvy.

2.4 Žalobca súčasne považuje rozsudok súdu prvej inštancie za arbitrárny, nedostatočne odôvodnený, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, keď v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu v napadnutej časti chýba logické vysvetlenie, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval, a to najmä pri otázke posudzovania možnosti vykonania voľby medzi formami ochrany pred porušením predkupného práva podielového spoluvlastníka podaním žaloby na súd, ako aj počas konania a v otázke osvedčenia dôvodnosti podanej žaloby. Podľa názoru žalobcu v odôvodnení napadnutého rozsudku nedal súd prvej inštancie presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, neuviedol, ako dôkazy vyhodnotil jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, čo vyšlo s konania najavo a ako vec právne posúdil. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Námestovo sp. zn. 13C/35/2021-86 zo dňa 15.12.2021 v celom rozsahu zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia voči žalovanej v rozsahu 100 %.

3. Žalovaná vo vyjadrení navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a žalobcu zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania. Poukázala na to, že odvolanie žalobcu vychádza zo zjavného nepochopenia inštitútu predkupného práva. Má za to, že cieľom žalobcu je za každú cenu sabotovať konanie vedené pod sp.zn. 3C/15/2018 o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva k predmetným pozemkom, ktoré paralelne prebieha na Okresnom súde Námestovo, pričom bolo prerušené až do skončenia konania 13C/35/2021. Má za to, že rozhodnutie Okresného súdu je dostatočne odôvodnené, presvedčivé a vychádzajúce zo správnych skutkových a právnych záverov. Má za to, že odvolanie žalobcu neobsahuje žiadne skutočnosti, s ktorými by sa už súd prvej inštancie nevysporiadal, a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijať právne závery. Žalobca si v podanom odvolaní protirečí najmä vo vzťahu k svojim skorším tvrdeniam a odkazom na judikatúru, na ktorú sám poukazuje v Námietke relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 03.03.2021 a podanej žalobe, pričom v daných podaniach uvádza: „Ak sa oprávnená osoba relatívnej neplatnosti právneho úkonu dovoľá, je právny úkon neplatný od svojho počiatku (ex tunc). To platí i tam, kde na základe tohto relatívne neplatného právneho úkonu vzniklo vkladom do katastra nehnuteľností vecné právo.“ Žalovaná má za to, že žalobca vykonal voľbu svojho nároku a docielil neplatnosť predmetného právneho úkonu, a preto nie je možné, aby mohol ďalej požadovať nahradenie prejavu vôle žalovanej. Pokiaľ žalobca v podanom odvolaní uvádza, že záver súdu prvej inštancie je arbitrárny a chýba mu akákoľvek právna logika má žalovaná za to, že nelogicky vyznieva postup samotného žalobcu, ktorý sa po tom, ako docielil neplatnosť zmluvy, domáha aj nahradenia prejavu vôle, keď právny záver súdu vychádza zo stabilnej súdnej praxe, pričom žalobca sa v podanom odvolaní ani len nepokúsil spochybníť citované súdne rozhodnutia. Žalovaná sa nestotožnila s názorom žalobcu, že zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka nevyplýva nemožnosť domáhať sa žalobou na príslušnom súde nahradenia prejavu vôle po tom, ako sa spoluvlastník dovoľá relatívnej neplatnosti. Za takéto ustanovenie žalovaná považuje § 40a Občianskeho zákonníka v spojení s § 603 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pričom logickým výkladom je potrebné dôjsť k záveru, že po dovolaní sa relatívnej neplatnosti nemožno požadovať od nadobúdateľa, aby mu vec ponúkol na predaj, nakoľko nastáva neplatnosť, ktorú svojimi účinkami možno prirovnať k neplatnosti absolútnej. Z uvedeného dôvodu považuje postup súdu prvej inštancie za predvídateľný a súladný so súdnou praxou. V nadväznosti na uvedené žalovaná poukázala na záver vyplývajúci z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/306/2018 zo dňa 30.05.2019, podľa ktorého v prípade účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu sa nemôže oprávnený spoluvlastník úspešne domáhať, aby mu nadobúdateľ vec ponúkol na predaj, pretože ju (nadobúdateľ) platne nenadobudol, keďže zmluva sa od začiatku zrušuje a vlastníctvo nadobúda pôvodný spoluvlastník. Na základe uvedeného žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania žalobcu v rozsahu danom § 379 CSP a § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie bol odvolaním napadnutý z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, t.j. z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. d/ CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, t.j. z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z

nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa súd prvej inštancie neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 385 ods. 2 CSP).

7. Pre zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dopĺňa:

8. Žalobca sa v prejednávanej spore domáhal nahradenia prejavu vôle žalovanej uzavrieť kúpnu zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu z dôvodu porušenia zákonného predkupného práva prezumovaného § 140 Občianskeho zákonníka, keď svoj nárok odvodzoval z ust. § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd primárne poukazuje na § 40a Občianskeho zákonníka, ktorý s porušením zákonného predkupného práva prezumovaného § 140 Občianskeho zákonníka spája následok relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Právna podstata relatívnej neplatnosti právneho úkonu spočíva v tom, že právny úkon, u ktorého je daný dôvod relatívnej neplatnosti síce vznikol, od počiatku existuje a zároveň sa považuje za platný, pokiaľ sa ten, na ktorého ochranu je relatívna neplatnosť stanovená (oprávnený subjekt) neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Samotné dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu vyžaduje, aby bolo uplatnené na to oprávnenou osobou, z tohto uplatnenia vyplynul prejav dovolania sa neplatnosti, uvedený prejav bol adresný a určený všetkým stranám úkonu (nakoľko až vtedy nastávajú jeho účinky) a dovolanie neplatnosti sa musí uskutočniť v premlčacej dobe. V prípade porušenia predkupného práva teda nedochádza bez ďalšieho k absolútnej neplatnosti príslušného právneho úkonu, ale spoluvlastník má právo sa voči nadobúdateľovi spoluvlastníckeho podielu domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj (§ 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka), alebo mu zostane predkupné právo zachované. Nadobúdateľovi tak vzniká na základe výzvy oprávneného spoluvlastníka povinnosť ponúknuť mu podiel na predaj za podmienok, za ktorých tento podiel získal. V prípade, že by nadobúdateľ túto povinnosť nesplnil môže sa spoluvlastník domáhať, aby jeho prejav vôle v danom smere bol nahradený súdnym rozhodnutím podľa ust. § 229 CSP. Odvolací súd však (tak ako to už vo svojom rozhodnutí konštatoval súd prvej inštancie) zdôrazňuje, že uvedený postup (právo spoluvlastníka domáhať sa nahradenia prejavu vôle nadobúdateľa uzavrieť kúpnu zmluvu) predpokladá, že sa oprávnený spoluvlastník účinne nedovolal účinku relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu. V prípade dovolania sa neplatnosti právneho úkonu sa na tento úkon hľadí ako by k tomuto úkonu nedošlo. Predkupné právo v takomto prípade zostáva oprávnenému spoluvlastníkovi a pôsobí voči povinnému spoluvlastníkovi. Právne účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti prevodu spoluvlastníckeho podielu pre nedodržanie predkupného práva nastávajú okamžite, kedy prejav vôle dotknutého spoluvlastníka dôjde prevodcovi a nadobúdateľovi prevedeného podielu. Odvolací súd v súvislosti poukazuje na obsah podanej žaloby, v ktorej sám žalobca poukázal na to, že sa voči všetkým účastníkom dotknutej kúpnej zmluvy podaním zo dňa 03.06.2021 (t. j. pánovi I. J., pánovi I. J. a pani K. N., ako aj samotnej žalovanej) dovolal relatívnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy. Dovoláním sa relatívnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy nastala jej neplatnosť ex tunc, t.j. od počiatku a došlo k obnoveniu pôvodných vlastníckych vzťahov k dotknutým nehnuteľnostiam. V intenciách uvedeného, odvolací súd poukazuje na to, že medzi stranami sporu ani nebolo sporné, že uzavretím dotknutej kúpnej zmluvy došlo k porušeniu zákonného predkupného práva prezumovaného § 140 Občianskeho zákonníka.

9. Odvolací súd sa v zásade stotožňuje s argumentáciou žalobcu, že zákon ponecháva oprávnenému spoluvlastníkovi na výber, či vôbec, prípadne, ktoré z oprávnení pri porušení predkupného práva využije, avšak vykonanie voľby v podobe účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (dôsledkom čoho je vrátenie právnych pomerov k veci do stavu, aký bol pred prevodom podielu na tretiu osobu) možnosť dotknutého (oprávneného) spoluvlastníka domáhať sa na súde, aby prejav vôle nadobúdateľa bol nahradený súdnym rozhodnutím podľa § 229 CSP, vylučuje. Na základe uvedeného odvolací súd sa stotožňuje s nosnými závermi súdu prvej inštancie, na ktorých založil svoje rozhodnutie.

10. Pokiaľ odvolateľ poukázal na to, že pri akceptovaní právneho záveru súdu prvej inštancie pri použití argumentum ad absurdum, by v konaniach o nahradenie prejavu vôle, ani v konaniach o určenie neplatnosti zmluvy z dôvodu porušenia predkupného práva, nikdy nemohlo dôjsť k zmene žalobného návrhu z nahradenia prejavu vôle a neplatnosť a naopak, čo je v rozpore s rozhodovacou činnosťou Okresného súdu Námestovo, odvolací súd poukazuje na to, že odvolateľ touto argumentáciou zamieňa

procesný inštitút rozhodnutia o zmene žaloby a rozhodnutia veci samej, keď samotné pripustenie zmeny žaloby nemá bez ďalšieho za následok úspech žalobcu vo veci samej. V súvislosti odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie už v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP upovedomil strany o svojich predbežných právnych záveroch, od ktorých sa neodklonil ani v dôvodoch napadnutého rozsudku.

11. Pokiaľ žalobca poukazoval na to, že právo voľby medzi jednotlivými nárokmi oprávneného spoluvlastníka je potrebné vykonať žalobou na súde a jediným limitom v tomto smere je subjektívna premĺčacia doba na uskutočnenie takejto voľby (keď na základe námietky relatívnej neplatnosti, ktorá bola realizovaná mimosúdne, nemôže dôjsť k obnoveniu pôvodných vzťahov v katastri nehnuteľností a k obnoveniu pôvodného zápisu môže dôjsť až na základe súdneho rozhodnutia), odvolací súd uvádza, že uvedený názor nemá oporu v platnej právnej úprave, keď platná právna úprava relatívnej neplatnosti právneho úkonu tak, ako je vymedzená v § 40a Občianskeho zákonníka, jednoznačne podanie žaloby na súde ako podmienku (úspešného) uplatnenia relatívnej neplatnosti právneho úkonu neobsahuje. V intenciách uvedeného odvolací súd poukazuje na to, že žalobcovi nič nebráni/lo v tom, aby v nadväznosti na mimosúdne uskutočnenú (realizovanú) voľbu/výber jemu patriacej možnosti, následne tento mimosúdny „výber“ premietol do podania žaloby, reflektujúcej na takýto výber/voľbu, čím by dosiahol účinky prezumované § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Už samotná skutočnosť, že relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa oprávnený dovoľal mimosúdne (keď navyše zo strany povinných nie je ani namietaná), a to bez ohľadu na to, či následne bola alebo nebola podaná žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu, má za následok neplatnosť právneho úkonu, nakoľko tento sa stal neplatným už samotným (účinným) dovoľaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu (platnosť dovoľania sa relatívnej neplatnosti nebola v konaní učená spornou).

12. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie konal v rozpore so zásadou ne ultra petitem, keď poukázal na to, že relatívne neplatnosti sa nemôže dovoľávať ten, kto ju sám spôsobil, keď práve žalovaná založila svoju obranu v prejednávanej spore existenciou relatívnej neplatnosti právneho úkonu (pričom žalobca v žalobe netvrdil, že napadnutý právny úkon je neplatný), odvolací súd poukazuje na to, že v postupe súdu prvej inštancie (a z neho vyvodzovaného rozhodnutia vo veci samej) nemožno vyvodiť záver, že by v prejednávanej spore došlo k porušeniu predmetnej zásady, keď súd prvej inštancie jednoznačne vo veci konal a žalobu prejednal v súlade so žalobným návrhom. Pokiaľ súd prvej inštancie v rámci prejudiciálneho posúdenia otázok rozhodných pre osvedčenie dôvodnosti žaloby prihliadol na relatívnu neplatnosť dotknutej kúpnej zmluvy, konal tak v súlade s obranou žalovanej, ktorú táto zvolila v prejednávanej spore. Súd prvej inštancie vo veci samej (vo výroku rozhodnutia) nerozhodoval o neplatnosti dotknutej kúpnej zmluvy a (ako už bolo vyššie uvedené) rozhodol (iba) o nároku uplatnenom samotným žalobcom. V tejto súvislosti odvolací súd upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že skutočnosť rozhodnú pre posúdenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu uviedol v žalobe už samotný žalobca, keď bol to práve žalobca, ktorý sa dovoľal relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ktorú sám nespôsobil.

13. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku žalobcu, spočívajúcu v nedostatočnej informovanosti žalobcu o obsahu predmetnej kúpnej zmluvy, keď mu postupom Okresného úradu Námestovo, katastrálneho odboru, malo byť znemožnené oboznámiť sa s komplexným obsahom dotknutej kúpnej zmluvy (uvedená zmluva mu mala byť predložená vo fotokópii bez uvedenia rodných čísiel a bez údaju o výške kúpnej ceny) a keď o kompletnom obsahu kúpnej zmluvy sa mal dozvedieť až po tom, ako sa dovoľal relatívnej neplatnosti právneho úkonu, t.j. dňa 15.06.2021 v konaní vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 3C/15/2018. Odvolací súd pripúšťa, že uvedená skutočnosť mohla (za určitých okolností, ktorým by zodpovedali určité prejavy konania, resp. správania, ktorých existencia však nebola v spore ani len tvrdená) mať určitý vplyv na posúdenie vhodnosti výberu jednotlivých oprávnení žalobcu ako dotknutého spoluvlastníka, avšak na druhej strane (sama o sebe) nie je takou skutočnosťou, ktorá by (bez ďalšieho) mala právnu relevanciu k žalobcom učinenej voľbe oprávnení z dôvodu porušenia predkupného práva. Navyše sa žalobca v odvolaní vo vzťahu k uvedenému iba obmedzil na konštatovanie (ním tvrdného) skutkového stavu, keď úlohou odvolacieho súdu nie je „dotvárať“, resp. prezumovať vhodné závery pre tú-ktorú stranu sporu.

14. Pokiaľ žalobca namieta porušenie princípu rovnosti zbraní, keď súd prvej inštancie vykonal všetky ním navrhnuté dôkazy, odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie sa vysporiadal z dôvodmi,

pre ktoré zamietol návrhy na vykonanie ďalšieho dokazovania, a to predložením kúpnej zmluvy, ktorá bola žalobcovi poskytnutá z katastra nehnuteľností (prípadne predloženie príslušnej judikatúry), keď odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie má za to, že vykonanie žalobcom navrhnutého dôkazu (t.j. oboznámenie sa s fotokópiou dotknutej kúpnej zmluvy s údajmi, ktoré katastrálny odbor vybielil) by za daného skutkového stavu veci, neprinieslo iné rozhodnutie vo veci samej.

15. Pokiaľ žalobca namietal porušenie princípu legitímnych očakávaní, odvolací súd poukazuje na to, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby súd rozhodol v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Navyše do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu zhodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku sa dostatočným spôsobom vysporiadať zo všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami, a teda spĺňa zákonné kritéria kladené na odôvodnenie uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP.

16. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, keďže odvolanie žalobcu v danom prípade nemalo opodstatnenie a neboli zistené ani iné nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by odvolací súd prihliadal z úradnej povinnosti, uvedený rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

17. Krajský súd zároveň potvrdil aj výrok rozsudku prvej inštancie o práve na náhradu trov konania, ktorý vykazuje vecnú správnosť, pričom nebol napadnutý odvolacími námietkami, ktoré by produkovali relevantnú odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k právu na náhradu trov konania.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanej ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 % proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)